

Nordisk Nettverk for
Voksnes Læring

**Kartlegging av
NVL-nettverkene
påvirkning på
FNs bærekraftsmål
og bidrag til
Nordisk ministerråds
Visjon 2030**

Kartlegging av NVL-nettverkene påvirkning på FNs bærekraftsmål og bidrag til NMRs Visjon 2030

Av Sveinung Sundfør Sivertsen og Ragnhild Nabben

Februar 2021

Frem
tenkt

NVL 2021
© Fremtenkt
Ansvarig utgivare: Nordiskt nätverk för vuxnas lärande
nvl.org

Denna publikation har finansierats av
Nordiska ministerrådet genom
NVL:s strategiska medel.

ISBN 978-952-7140-70-3

Av Sveinung Sundfør Sivertsen og Ragnhild Nabben
Februar 2021

Fremtenkt AS
fremtenkt.no

Foton: omslagsbild Jon Flobrant/Unsplash,
Adobe Stock om inte annat anges

Layout: Marika Elina Kaarlela/Gekkografia

Innholdsfortegnelse

Förord	5
Innledning	7
NVL-nettverkernes forventede påvirkning på FNs bærekraftsmål og bidrag til NMRs Visjon 2030	
Oppsummering	9
Mål 4: God utdanning	10
Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst	12
Mål 5, 10, 12 og 13	12
Gjennomgang	14
Et konkurransekraftig Norden	15
Mål 4: God utdanning	16
Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst	20
Et sosialt bærekraftig Norden	23
Mål 5: Likestilling mellom kjønnene	24
Mål 10: Mindre ulikhet	25
Et grønt Norden	27
Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon	28
Mål 13: Stoppe klimaendringene	29

Förord

NVL:s arbete baserar sig på Nordiska Ministerrådets för utbildning och forskning (MR-U) prioriteringar och är en viktig komponent för att förverkliga [Nordiska Ministerrådets vision](#) om Norden som världens mest hållbara och integrerade region år 2030. NVL:s verksamhet stödjer Nordens ambition att säkra utbildning för alla i ett livslångt perspektiv.

NVL förmedlar kunskap kring de globala hållbarhetsmålen och skapar mötesplatser för diskussion kring dessa teman i syfte att bidra till ett mera hållbart och konkurrenskraftigt Norden som bygger på delaktighet och jämställdhet. NVL förmedlar kunskap om pedagogik som kan hjälpa transformera vårt beteende och vårt sätt att arbeta med hänsyn till målen för hållbar utveckling 2030.

Denna rapport presenterar NVL:s analys- och utvecklingsarbete med hållbarhetsmålen, och har som syfte att inspirera hela sektorn vuxnas lärande till ett mer systematiskt arbete med de globala målen och Vision 2030. Kartläggningen som NVL har genomfört under 2020 har hjälpt oss öka medvetenheten om hur hållbarhetsmålen aktivt kan förstärkas i det enskilda nätverket och i hela organisationen - både som arbetsform och i de projekt nätverken arbetar med. Vi har fått såväl nytt kunnande om hållbarhetsmålen som inspiration och utrymme för reflektion kring den egna verksamheten.

NVL kommer att fortsätta utveckla sin verksamhet med hållbarhet i åtanke och inviterar organisationer inom vuxnas lärande att ingå i vidare arbete och samarbete för att uppnå Vision 2030.

Trevlig läsning!

Antra Carlsen, NVL Huvudkoordinator

Innledning

Våren 2020 gjennomførte 9 aktive nettverk i Nordisk nettverk for voksnes læring (NVL) en kartlegging av deres påvirkning på FNs bærekraftsmål. Kartleggingen ble gjennomført ved hjelp av verktøyet [SDG Impact Assessment Tool](#) (Göteborgs centrum för hållbar utveckling ved Göteborgs Universitet/Chalmers). Den sosiale entreprenøren Fremtenkt veiledet nettverkene gjennom kartleggingen i samråd med styringsgruppen for prosjektet, ledet av **Kirsten Paaby** fra [Nätverket för hållbar utveckling](#).

Kartleggingen var første steg i en læringsprosess som har fortsatt gjennom 2020, og som skal videreføres i 2021. De foreløpige resultatene av kartleggingen ble samlet i en delrapport og presentert og diskutert på [Nordisk netværkskonferanse om voksnes læring](#) (online, 22.09.2020) av Fremtenkt (ved **Ragnhild Nabben** og **Sveinung Sundfør Sivertsen**).

Under Open Space -konferansen (online, 22.10.2020) [presenterte Fremtenkt](#) (ved Sivertsen) forslag til hvordan nettverkene kunne inkorporere henvisninger til NMRs Visjon 2030 og FNs bærekraftsmål i sine virksomhetsplaner for 2021. Ut fra disse diskusjonene har nettverkene og NVL utformet sine virksomhetsplaner for 2021. Virksomhetsplanene viser status for nettverkene forståelse av egen påvirkning på FNs bærekraftsmål og bidrag til Nordisk ministerråds (NMR) Visjon 2030, samt hvordan deres planlagte virksomhet i 2021 vil bidra til å oppnå disse målene.

På bakgrunn av dette arbeidet har Fremtenkt utarbeidet en rapport i tre deler. Del 1 og 3 er myntet på intern bruk i NVL.

Del 1 gjengir resultatene fra den innledende kartleggingen (tidligere gjort tilgjengelig i en delrapport). Del 3 er en inngående analyse av nettverkene sine virksomhetsplaner for 2021, med vekt på hvordan nettverkene her lager koblinger mellom eget arbeid, NMRs Visjon 2030, Handlingsplan 2021–2024 og FNs bærekraftsmål. Analysen henter frem illustrerende eksempler fra flere av nettverkene sine virksomhetsplaner og kommenterer disse. Formålet med analysen er å la nettverkene lære av hverandres

gode eksempler, og oppdage hvor man selv har forbedringspotensiale i utformingen av sin virksomhetsplan for 2022 og fremover.

Del 2 av den tredelte rapporten er gjengitt under. Del 2 gjennomgår og oppsummerer NVL-nettverkernes positive påvirkning på FNs bærekraftsmål. Del 2 inneholder også referanser til NMRs Visjon 2030 og [Handlingsplan 2021–2024](#), men kan med fordel leses komplementært til seksjon A av [NVLs virksomhetsplan for 2021](#), hvor NVLs bidrag til Handlingsplanens mål er beskrevet i større detalj.

Gjennomgangen viser hvor mye nettverkene gjør allerede, og analysen viser hvor nettverkene fortsatt har forbedringspotensiale. Forbedringspotensialet ligger både i hvordan nettverkene beskriver en påvirkning som allerede finnes, og i hvordan de bruker bære-

kraftsmålene og målene i NMRs Handlingsplan 2021–2024 til å planlegge nye aktiviteter for å styrke sin positive påvirkning på og bidrag til disse målene.

Én overordnet konklusjon vi kan trekke ut fra denne rapporten er at arbeidet med kartleggingen i stor grad har lyktes i formålet om å sette i gang en læringsprosess. Nettverkene har, hver for seg og sammen, brukt betydelig tid i 2020 på å tenke over og diskutere relevansen av FNs bærekraftsmål for deres arbeid. Resultatet er tydelig i nettverkernes virksomhetsplaner for 2021 – både i utformingen av planene, og i hvilke konkrete tiltak nettverkene har planlagt.

Under oppsummerer og gjennomgår vi NVL-nettverkernes forventede påvirkning på FNs bærekraftsmål og bidrag til NMRs Visjon 2030.

**NVL-nettverkens
forventede påvirkning
på FNs bærekraftsmål
og bidrag til NMRs
Visjon 2030 (Del 2.)**

Oppsummering

Ut fra pågående og planlagt arbeid i de ulike NVL-nettverkene kan NVL i 2021 samlet sett sies å bidra positivt til følgende bærekraftsmål:

Dette sammenfaller med NVLs bidrag til NMRs Visjon 2030 og mål K.6, K.7, K.8, S.9, S.10 og G.4 i [Handlingsplan 2021–2024](#), beskrevet nærmere i seksjon A av [NVLs virksomhetsplan for 2021](#).

NVL har særlig positiv påvirkning på bærekraftsmål 4:
God utdanning, og mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst.

Mål 4: God utdanning

Det å sikre god utdanning og livslang læring for alle forutsetter blant annet innsamling og deling av oppdatert kunnskap om voksenopplæring, såvel som oppbygging av nasjonale institusjoner og tverrnasjonale nettverk som kan koordinere og implementere denne kunnskapen i voksenopplæringen i Norden. Alle NVLs aktive nettverk bidrar til dette arbeidet, og yter slik et betydelig positivt bidrag til oppnåelsen av bærekraftsmål 4: God utdanning.

Flere av de etablerte NVL-nettverkene vil i 2021 fokusere på digitalisering av voksenopplæringen i Norden. **Nätverk för grundläggande färdigheter** skal formidle konklusjonene fra rapporten [Basic digital skills for adults in the nordic countries](#), og **Kompetenceudvikling af ansatte i voksendannelse** planlegger heldigitale lærings sirkler. Sammen med det nyopprettede nettverket **NVL Digital** vil dette ytterligere styrke NVLs positive påvirkning på målet om å øke antallet voksne med kompetanse som er relevant for sysselsetting, anstendig arbeid og entreprenørskap (**delmål 4.4**).

Denne satsingen på digitalisering i voksenopplæringen styrker også NVLs bidrag til *Handlingsplanens* mål om å bygge ferdigheter i befolkningen som imøtegår kravene og mulighetene i den digitale omstillingen og gjør det lettere for foretak i Norden å nyttiggjøre seg mulighetene i denne (K.7 og K.6).

I kraft av samtidig å jobbe regionalt og på tvers av de nordiske landene, bidrar NVLs arbeid med digitalisering også direkte til *Handlingsplanens* mål om å dra nytte av digitalisering og utdanning for å bringe de nordiske landene sammen (K.8), og målet om å få med alle innbyggerne i Norden på det grønne skiftet og motvirke økende forskjeller på grunn av omstillingen (S.10).

Her er også arbeidet i de nasjonale nettverkene særlig viktig, eksemplifisert av NVL Ålands arbeid med å digitalisere større deler av grunnskoleutdanningen. Dette er en forutsetning for økt deltakelse i voksenopplæring blant innbyggere i skjærgården, hvor lange reiseveier kan gjøre det vanskeligere å samles fysisk. NVLs nasjonale nettverk på Grønland, Færøyene og Åland bidrar til å sikre at utviklingen i voksenopplæringen kommer alle innbyggerne i Norden til gode, tilpasset deres situasjon.

Nettverket **Kompetenceudvikling af ansatte i voksendannelse** vil gjennom sin *lærings sirkel* rundt temaet voksenopplæring for utsatte grupper bidra til målet om å sikre lik tilgang til alle nivåer innenfor utdanning til sårbare personer (**delmål 4.5**, også **delmål 8.5** og **10.2**).

Alfarådet skal i 2021 arbeide med rapporten *Kartlegging av alfabetisering i Norden (KAN)*, som skal samle oppdatert informasjon om undervisning i lese- og skrivekyndighet i de nordiske landene. Sammen med **Nätverk för grundläggande färdigheters** arbeid om *grunnleggende numerisk kompetanse* bidrar disse særlig til oppnåelsen av målet om at alle voksne lærer å skrive, lese og regne (**delmål 4.6**).

Nätverket för hållbar utveckling skal i 2021 starte arbeidet med en *inspirasjonsbok* som skal bidra til å øke voksenopplæringens bærekraftskompetanse. Nettverket vil dermed positivt påvirke målet om at alle skal ha relevant kunnskap om bærekraft, kompetanse til å fremme bærekraftig utvikling, og kjennskap til viktigheten av en bærekraftig livsstil (**delmål 4.7** og **12.8**).

Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst

I kraft av sine bidrag til å styrke voksenopplæringen i Norden er alle NVL-nettverkene arbeid relevant for oppnåelsen av mål 8, ettersom grunnleggende ferdigheter, formelle kvalifikasjoner, relevant kompetanse og livslang læring er avgjørende for deltakelse i arbeidslivet, og dermed høy sysselsetting og bærekraftig økonomisk vekst.

Nordisk nettverk for veiledning skal i 2021 fokusere på *Green Guidance*, og den rolle god veiledning spiller i målet om å gjøre økonomien i de nordiske landene mer bærekraftig. Nettverket kan dermed ha indirekte positiv påvirkning på målet om å bryte koblingen mellom økonomisk vekst og økologisk ødeleggelse (**delmål 8.4**). **Nordiskt expertnätverk för validering** skal i 2021 arbeide med *Micro-Credentials* som et fleksibelt og individuelt tilpasset alternativ til formelle kvalifikasjoner fra tradisjonelle utdanningsinstitusjoner. Gjennom dette arbeidet vil nettverket blant annet bidra til målet om full og produktiv sysselsetting (**delmål 8.5**). Dette er et mål også **Nordiskt nätverk för utbildning i fängelse, Kompetenceudvikling af ansatte i voksenuddannelse, Alfarådet** og **Nätverk för grundläggande färdigheter** bidrar til gjennom sitt arbeid for å gi alle voksne i Norden relevante grunnleggende ferdigheter og kompetanser til å delta i arbeidslivet, uavhengig av bakgrunn og situasjon.

Mål 5, 10, 12 og 13

NVL har også samlet sett en betydelig positiv påvirkning på mål 5: Likestilling mellom kjønnene, mål 10: Mindre ulikhet, mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon, og mål 13: Stoppe klimaendringene.

Arbeidet med å gi grunnleggende ferdigheter til alle voksne i Norden, og arbeidet med å validere ikke-dokumentert kunnskap, bidrar begge indirekte til likestilling mellom kjønnene (**mål 5**) gjennom å styrke kvinners tilgang til relevant utdanning og arbeid. Økt satsing på digitalisering og tilpasning av digitale læringsmidler bidrar til målet om å styrke kvinners stilling gjennom teknologi (**delmål 5.b**). Det samme arbeidet er sentralt for å oppnå målet om mindre ulikhet innad i og mellom de Nordiske lan-

dene (**mål 10**), ved å sørge for at flere voksne får bedre forutsetninger for og flere muligheter til å ta utdanning, til å delta i arbeidslivet og til å delta i samfunnslivet. NVL-nettverkene arbeid fremmer slik både sosial, økonomisk og politisk inkludering (**delmål 10.2**), og bidrar indirekte til målet om en gradvis og varig inntektsøkning for de fattigste 40 prosent av befolkningen i hvert av de nordiske landene (**delmål 10.1**). Derigjennom bidrar NVL samlet sett også til Handlingsplanens mål om å bidra til god, likestilt og trygg helse og velferd for alle (**S.9**).

Nätverket för hållbar utveckling har et særlig ansvar for å videreutvikle NVLs bærekraftskompetanse, og styrke det enkelte nettverks pedagogiske innsats for bærekraftig utvikling. Ett av målene med dette er å redusere nettverkene egne negative klimaavtrykk, for eksempel gjennom nye rutiner for reising og møtevirksomhet (se: [How to become a more sustainable network?](#)).

Foto: Pekka Vyhtinen / Helsinki City Museum

Enda viktigere er potensialet for NVL samlet sett til å gjøre bærekraft – økonomisk, sosial og økologisk – til et sentralt element i alle deler av voksenopplæringen i hele Norden. Gjennom dette vil NVL kunne bidra til økt bevissthet og styrket innsats mot klimaendringer og for bærekraftig utvikling i både nordiske institusjoner og hos den enkelte innbygger i Norden (**delmål 13.3** og **12.8**). Derigjennom bidrar NVL også til Handlingsplanens mål om å gjøre det enklere og mer attraktivt for nordiske konsumenter å prioritere bærekraftig forbruk (**G.4**).

Gjennomgang

Den følgende gjennomgangen kan med fordel leses komplementært til NVLs virksomhetsplan: Der seksjon A i [virksomhetsplanen](#) beskriver hvordan NVL-nettverkene bidrar til NMRs Visjon 2030 og målene i Handlingsplan 2021–2024, og derigjennom indirekte hvordan NVL bidrar til FNs bærekraftsmål, vil den følgende gjennomgangen beskrive hvordan NVL-nettverkene bidrar til FNs bærekraftsmål, og derigjennom indirekte hvordan de bidrar til Visjon 2030.

For å gjøre det enklere å lese de to beskrivelsene parallelt er gjennomgangen strukturert etter de tre strategiske prioriteringene i NMRs Handlingsplan 2021–2024, sortert etter de av FNs bærekraftsmål hvor NVL totalt sett har størst positiv påvirkning. Den begynner derfor med den strategiske prioriteringen **Et konkurransekraftig Norden**, fortsetter med **Et sosialt bærekraftig Norden**, og avslutter med **Et grønt Norden**.

Foto: Oddleiv Apneseth/norden.org

Et konkurransekraftig Norden

I [Handlingsplan 2021–2024](#) er den strategiske prioriteringen *Et konkurranskraftig Norden* koblet til bærekraftsmål 4, 8, 9 og 11.

NVL har gjennom sitt arbeid først og fremst positiv påvirkning på bærekraftsmål 4: God utdanning, og mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst. Dette sammenfaller med NVLs bidrag til handlingsplanens mål K.6, K.7 og K.8, nærmere beskrevet i seksjon A av [NVLs virksomhetsplan for 2021](#).

Mål 4: God utdanning

Mål 4: Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle

Det å sikre god utdanning og livslang læring for alle forutsetter blant annet innsamling og deling av oppdatert kunnskap om voksenopplæring, såvel som oppbygging av nasjonale institusjoner og tverrnasjonale nettverk som kan koordinere og implementere denne kunnskapen i voksenopplæringen i Norden. Alle NVLs aktive nettverk bidrar til dette arbeidet, og yter slik et betydelig positivt bidrag til oppnåelsen av bærekraftsmål 4: God utdanning.

For eksempel bidrar **Nordiskt expertnätverk för validering** til å sikre tilgang til utdanning for alle voksne ved å sørge for validering av ikke-dokumentert formell, ikke-formell og uformell kompetanse. Gjennom validering av kunnskap kan også utdanningsløp forkortes, noe som i sin tur er ressursbesparende og dermed gir tilgang til utdanning for flere.

I 2021 skal Nordiskt expertnätverk för validering blant annet fokusere på *micro-credentials* som et fleksibelt alternativ for kompetansevalidering (se også delmål 8.5), og videreføre sitt arbeid med å formidle *Nordic quality compass* – et digitalt verktøy som hjelper organisasjoner og beslutningstakere over hele Norden til å sikre jevnt høy kvalitet i sine valideringsprosesser.

Kompetenceudvikling af ansatte i voksendannelse bidrar på sin side til oppnåelsen av mål 4 blant annet gjennom innovative lærings sirkler som har som mål å heve kompetansen til de som driver voksenopplæring i Norden. I 2021 organiserer nettverket to lærings sirkler: én rundt kompetanseutvikling i arbeidslivet, og én rundt temaet voksenopplæring for utsatte grupper (se også delmål 4.5, 8.5 og 10.2).

Flere av NVL-nettverkene bidrar i 2021 også positivt til bestemte delmål under mål 4.

Delmål 4.4

Nätverk för grundläggande färdigheter vil i 2021 fortsette sitt arbeid med å formidle resultatene fra rapporten *Basic digital skills for adults in the nordic countries*. Grunnleggende digitale ferdigheter vil i løpet av 2021 bli enda viktigere for voksnes evne til å delta i arbeidslivet og bidra til innovasjon gjennom entreprenørskap. Slik bidrar nettverket positivt til **delmål 4.4**: *Innen 2030 oppnå en betydelig økning i antall unge og voksne med kompetanse, blant annet i tekniske fag og yrkesfag, som er relevant for sysselsetting, anstendig arbeid og entreprenørskap.*

Det nyopprettede nettverket **NVL Digital** vil også bidra til oppnåelsen av dette målet gjennom å sørge for at den nordiske voksenopplæringen både utnytter de muligheter som finnes i digitalisering av utdanning, og gir innbyggere i Norden nødvendige, oppdaterte kunnskaper og digitale ferdigheter for å delta i samfunns- og arbeidslivet, og for å bidra til innovasjon og en bærekraftig omstilling av samfunnet.

NVL samlede påvirkning på delmål 4.4 er således også et direkte bidrag til Handlingsplan 2021–2024 **mål K.6** og **K.7**:

K.6: *Nordiska ministerrådet ska stödja kunskap och innovation och göra det lättare för företag i hela Norden att till fullo utnyttja de utvecklingsmöjligheter som den gröna, tekniska och digitala omställningen och den växande bioekonomin skapar.*

K.7: Nordiska ministerrådet ska utveckla färdigheter och välfungerande arbetsmarknader som matchar kraven som den gröna omställningen och den digitala utvecklingen ställer och som stödjer den fria rörligheten i Norden.
(Se også delmål 5b, under.)

I kraft av samtidig å jobbe regionalt og på tvers av de nordiske landene, bidrar NVLs arbeid med digitalisering også direkte til Handlingsplanens **mål K.8** og **S.10**:

K.8: Nordiska ministerrådet ska dra nytta av digitalisering och utbildning för att binda de nordiska länderna ännu närmare varandra.

S.10: Nordiska ministerrådet ska arbeta för att få med alla nordiska invånare i den gröna omställningen och den digitala utvecklingen, utnyttja potentialen i omställningen samt motverka att klyftorna i samhället ökar på grund av omställningen
(Se også bærekraftsmål 10, under.)

NVLs nasjonale nettverk på Færøyene og Åland arbeider også med denne tematikken.

NVL Åland skal i 2021 blant annet undersøke mulighetene for å digitalisere større deler av grunnskoleutdanningen. Dette er en forutsetning for økt deltagelse i voksenopplæring blant innbyggere i skjærgården, hvor lange reiseveier kan gjøre det vanskeligere å samles fysisk.

Delmål 4.5:

Innen 2030 avskaffe kjønnsforskjeller i utdanning og opplæring og sikre lik tilgang til alle nivåer innenfor utdanning og yrkesfaglig opplæring for sårbare personer, deriblant personer med nedsatt funksjonsevne, urfolk og barn i utsatte situasjoner.

I 2021 organiserer **Kompetenceudvikling af ansatte i voksendannelse** en lærings sirkel rundt temaet voksenopplæring for utsatte grupper. Denne skal bidra til delmål 4.5 gjennom å øke kompetansen blant de som driver voksenopplæring for utsatte grupper i Norden, og slik sørge for lik tilgang til utdanning og yrkesfaglig opplæring for disse gruppene (se også delmål 8.5 og 10.2). Lærings sirkelen har også fokus på deltageransvar for, og deltagerinvolvering i, utvikling av bærekraftige løsninger på komplekse samfunnsutfordringer. Dette i tråd med delmål 4.7, omtalt under.

Delmål 4.6

Alfarådet skal i 2021 arbeide med rapporten [Kartlegging av alfabetisering i Norden \(KAN\)](#), som skal samle oppdatert informasjon om undervisning i lese- og skrivekyndighet i de nordiske landene. Rapporten skal gi en viktig oversikt over forutsetningen for voksenopplæring av voksne med lite eller ingen utdanning i de nordiske landene, og bidrar slik til å sikre at en større andel voksne lærer å lese og skrive, i tråd med **delmål 4.6**: *Innen 2030 sikre at all ungdom og en betydelig andel voksne, både kvinner og menn, lærer å lese, skrive og regne.*

Alfarådet skal i 2021 også fortsette arbeidet med klargjøre hvordan de best kan arbeide for å bidra til å oppfylle FNs bærekraftsmål 4. Resultatene av dette arbeidet presenteres på Alfarådets konferanse i Sandefjord 9.–12.11.2021.

Nätverk för grundläggande färdigheter bidrar også til delmål 4.6 gjennom sitt arbeid med å samle informasjon om betydningen av grunnleggende numerisk kompetanse i en mer digitalisert hverdag. Nettverket planlegger i 2021 blant annet en erfaringsdelingsworkshop der pedagoger kan dele erfaringer rundt opplæring av voksne i grunnleggende matematiske ferdigheter.

Delmål 4.7

Nätverket för hållbar utveckling skal i 2021 starte arbeidet med en inspirasjonsbok. Inspirasjonsboken skal hente inn inspirerende eksempler på arbeid med bærekraft fra ulike deler av voksenopplæringen i ulike deler av Norden. Målet er at boken skal styrke pedagogiske innsatser rundt bærekraftig utvikling, samt styrke NVL og NVL-nettverkene egen bærekraftskompetanse. Nätverket för hållbar utveckling bidrar slik til oppnåelsen av **delmål 4.7**:

Innen 2030 sikre at alle elever og studenter tilegner seg den kompetanse som er nødvendig for å fremme bærekraftig utvikling, blant annet gjennom utdanning for bærekraftig utvikling og livsstil, menneskerettigheter, likestilling, fremme av fred og ikkevold, globalt borgerskap og verdsetting av kulturelt mangfold og kulturens bidrag til bærekraftig utvikling.

Fordi inspirasjonsboken er myntet til bruk både av eksterne og innad i de ulike NVL-nettverkene, vil Nätverket för hållbar utveckling arbeid også styrke alle NVL-nettverknes forutsetninger for å bidra til oppnåelsen av delmål 4.7 i årene som kommer.

Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.

Sammen med mål 4: God utdanning, er mål 8 det av FNs bærekraftsmål hvor NVL samlet sett har den største positive påvirkningen. I kraft av sine bidrag til å styrke voksenopplæringen i Norden er alle NVL-nettverkene arbeid relevant for oppnåelsen av dette målet, ettersom grunnleggende ferdigheter, formelle kvalifikasjoner, relevant kompetanse og livslang læring er avgjørende for deltakelse i arbeidslivet og dermed høy sysselsetting og bærekraftig økonomisk vekst.

Nettverkernes arbeid i 2021 kan også kobles til følgende delmål under mål 8:

Delmål 8.4

God veiledning spiller en viktig rolle for et velfungerende arbeidsmarked, og **Nordisk nettverk for veiledning** jobber aktivt for kvalitetsutvikling av veiledning og koordinering mellom utdanningsadministrasjon og arbeidsmarkedsforvaltning i Norden. I 2021 skal Veiledningsnettverket blant annet fokusere på *Green Guidance*, og slik øke sin egen og resten av feltets kompetanse på den rollen veiledning kan spille i å sikre økologisk bærekraftig økonomisk vekst. Nettverket bidrar slik indirekte til **delmål 8.4**: *(..) arbeide for å oppheve koblingen mellom økonomisk vekst og miljødelegger, i samsvar med det tiårige handlingsprogrammet for bærekraftig forbruk og produksjon, der de utviklede landene går foran.* (se også bærekraftsmål 13, under).

Nätverket för hållbar utveckling bidrar også indirekte til dette delmålet ved å opprettholde et **overordnet, kritisk perspektiv** på NVLs arbeid med bærekraft, og ved å hjelpe de enkelte nettverkene til å kartlegge sin påvirkning og identifisere muligheter til å innrette denne på en mest mulig positiv måte. Slik er nettverket med på å sikre at NVL samlet sett bidrar til en økonomisk vekst som også er (mest mulig) økologisk og sosialt bærekraftig.

I 2021 vil Nätverket för hållbar utveckling videreføre læringsprosessen som ble satt i gang med kartleggingen av NVL-nettverkernes påvirkning på FNs bærekraftsmål våren 2020. Målet er at alle nettverkene skal fortsette sine refleksjoner rundt hvordan de best kan maksimere sitt positive bidrag til bærekraftsmålene, samtidig som de reduserer sine negative bidrag, for eksempel gjennom mer bruk av digitale møter, og mer bevisst planlegging av fysiske sammenkomster (se også mål 13).

Delmål 8.5:

Innen 2030 oppnå full og produktiv sysselsetting og anstendig arbeid for alle kvinner og menn, deriblant ungdom og personer med nedsatt funksjonsevne, og oppnå lik lønn for likt arbeid.

Nordiskt expertnätverk för validering bidrar til å sikre anstendig arbeid til flere i en tid der arbeidsmarkedet i stadig større grad etterspør fleksibilitet og livslang læring. Nettverket vil bidra til å synliggjøre det enkelte

Foto: Yaddid Levy/Norden.org

individuelle kunnskaper og kompetanse, og skal i 2021 blant annet arbeide med *Micro-credentials*: fleksible, individuelle utdanningsmoduler og arbeidsoppgaver som bygger videre på den enkeltes eksisterende, ikke-formelle kompetanse.

Nettverket **Kompetenceudvikling af ansatte i voksendannelse** skal i 2021 videreføre pilotprosjektet med **transformative læringsirker**, der én av sirklene fokuserer på kompetanseutvikling i arbeidslivet, og den andre fokuserer på voksenopplæring i utsatte grupper. Ved å

styrke læringsinnsatsen på disse to områdene i hele Norden bidrar nettverket til å sikre inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid til alle.

Nordiskt nätverk för utbildning i fängelse, Nätverk för grundläggande färdigheter, Alfårådet og **NVL Åland** bidrar alle til mål 8 og delmål 8.5 ved å sikre at alle innbyggere i Norden har de nødvendige grunnleggende ferdighetene til å delta i arbeidslivet.

Et sosialt bærekraftig Norden

Foto: Yadid Levy/Norden.org

I [Handlingsplan 2021–2024](#) er den strategiske prioriteringen Et sosialt bærekraftig Norden koblet til bærekraftsmål 3, 5, 10 og 16.

NVL har gjennom sitt arbeid først og fremst positiv påvirkning på bærekraftsmål 5: Likestilling mellom kjønnene, og mål 10: Mindre ulikhet. Dette sammenfaller med NVLs bidrag til handlingsplanens mål S.9 og S.10, nærmere omtalt i seksjon A av [NVLs virksomhetsplan for 2021](#).

Mål 5: Likestilling mellom kjønnene

Mål 5: Oppnå likestilling og styrke jenter og kvinners stilling.

Voksenopplæring bidrar på flere måter til likestilling. For eksempel arbeider **Nätverk för grundläggande färdigheter**, **Alfarådet** og **Nordiskt nätverk för utbildning i fängelse** med å gi flere kvinner de nødvendige grunnleggende ferdigheter for å delta aktivt i demokratiet og i arbeidslivet. **Nordiskt ekspertnettverk for validering** arbeider også målrettet for å validere kvinners uformelle kompetanse og slik lette tilgang til videreutdanning og arbeidsliv for flere kvinner i Norden.

Av nettverkernes planlagte bidrag til delmål under mål 5 i 2021 er det verd å fremheve delmål 5.b. I rapporten [Basic digital skills for adults in the nordic countries](#) fremhever **Nätverk för grundläggande färdigheter** behovet for ytterligere å tilpasse og tilgjengeliggjøre digitale teknologier for flere grupper i samfunnet. Nettverket bidrar slik indirekte til **delmål 5.b: Styrke bruken av tilpasset teknologi, særlig informasjons- og kommunikasjonsteknologi, for å styrke kvinners stilling.** (Se også delmål 4.4, over, og handlingsplanens mål S.10)

Mål 10: Mindre ulikhet

Mål 10: Redusere ulikhet i og mellom land.

Alle de ovennevnte innsatsene er også relevante for oppnåelsen av mål 10: mindre ulikhet. Ved å sørge for at flere voksne får bedre forutsetninger for og flere muligheter til å ta utdanning, til å delta i arbeids- og samfunnslivet, bidrar NVL-nettverkene hver på sin måte til å redusere ulikhetene innad i de nordiske landene. Ved å koordinere dette arbeidet på tvers av landegrensene bidrar nettverkene også til å sørge for at tilbudene til innbyggerne i alle de nordiske landene er like gode.

Nettverkens arbeid kan knyttes til følgende delmål:

Delmål 10.1:

Innen 2030, og raskere enn for det nasjonale gjennomsnittet, oppnå en gradvis og varig inntektsøkning for de fattigste 40 prosent av befolkningen.

Arbeidet i **Nordiskt nätverk för utbildning i fängelse**, **Nätverk för grundläggande färdigheter**, **Alfarådet** og **NVL Åland** bidrar til å sørge for at alle innbyggerne i Norden har de nødvendige forutsetninger for å delta i arbeidslivet, noe som er én viktig forutsetning for å oppnå delmål 10.1. Disse nettverkene bidrar også til myndiggjøring av innbyggerne i sine respektive målgrupper, såvel som til deres sosiale, politiske og økonomiske inkludering, enten det er ved å gi alle innbyggere de nødvendige, grunnleggende ferdigheter for å delta i samfunn og arbeidsliv, eller det gjelder å sørge for at innsatte i fengsel i størst mulig grad kan tilegne seg nødvendig kompetanse til å delta aktivt i det sosiale, politiske og økonomiske samfunnslivet etter endt soning. Nettverkene bidrar dermed også til delmål 10.2.

Delmål 10.2:

Innen 2030 sørge for å myndiggjøre alle og fremme deres sosiale, økonomiske og politiske inkludering, uten hensyn til alder, kjønn, funksjonsevne, rase, etnisitet, nasjonal opprinnelse, religion eller økonomisk eller annen status.

Under delmål 10.2 er det kan man også fremheve **Kompetenceudvikling af ansatte i voksenuddannelse** pilotprosjekt *lærings sirkel om voksenutdanning for utsatte grupper*, som har som mål å lette utsatte gruppers

Foto: Yaddid Levy/Norden.org

vei inn arbeids- og samfunnsliv ved å øke kompetansen blant de som driver voksenopplæring for disse gruppene (se også delmål 4.5 og 8.5). Pilotprosjektet bringer sammen representanter for det private og offentlige arbeidsmarkedet, voksenopplæring, offentlig utdanning og frivillige organisasjoner og sivilsamfunnsorganisasjoner. I tråd med økende etterspørsel etter gode digitale læringsformer er det også et mål med pilotprosjektet – som i 2021 gjennomføres

online – å teste ut ulike metoder og verktøy for online voksenopplæring for utsatte grupper.

NVL Åland og de andre nasjonale nettverkene bidrar også til dette delmålet ved å sørge for at alle Nordens innbyggere, uavhengig av geografisk plassering, får dra nytte av den kvalitetshevingen i voksnes læring som NVL er med på å skape.

Et grønt Norden

I [Handlingsplan 2021-2024](#) er den strategiske prioriteringen Et grønt Norden koblet til bærekraftsmål 6, 7, 11, 12, 13, 14 og 15.

NVL har gjennom sitt arbeid først og fremst positiv påvirkning på bærekraftsmål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon, og mål 13: Stoppe klimaendringene.

Dette sammenfaller med NVLs bidrag til handlingsplanens **mål G.4:** *Nordiska ministerrådet ska göra det mycket enklare och mer attraktivt för nordiska konsumenter att prioritera hälsosamma och miljö- och klimatvänliga val med en gemensam satsning på hållbar konsumtion.*

Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Sikre bærekraftig forbruks- og produksjonsmønstre.

NVL skal bidra til satsing på utdanning for bærekraftig utvikling på alle utdanningsnivåer. Det enkelte NVL-nettverk arbeider med bærekraftsperspektiv på sine aktiviteter, og **Nätverket för hållbar utveckling** har et overordnet ansvar for å styrke NVLs pedagogiske innsatser for bærekraftig utvikling, herunder bærekraftig forbruk. Her er særlig delmål 12.8 relevant.

Delmål 12.8:

Innen 2030 sikre at alle i hele verden har relevant informasjon om og er seg bevisst en bærekraftig utvikling og en livsstil som er i harmoni med naturen.

I arbeidet med inspirasjonsboken, omtalt over, vil **Nätverket för hållbar utveckling** også hente inn eksempler som er relevante for voksenopplæringens rolle i å sikre at alle voksne i Norden er bevisste på nødvendigheten av bærekraft, og på den rollen vår livsstil spiller i dette.

NVL arbeider også opp mot

mål 13. Stoppe klimaendringene

Mål 13: Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.

NVLs innsats for å oppnå mål 13 kan deles i to kategorier:

1. Sørge for at klimaendringene og økologisk bærekraft tematiseres i voksenopplæringen i Norden
2. Arbeide for å redusere NVL-nettverkene og medlemsorganisasjonenes negative klimaavtrykk

Den første kategorien angår særlig **delmål 13.3**:

Styrke enkeltpersoners og institusjoners evne til å motvirke, tilpasse seg og redusere konsekvensene av klimaendringer og deres evne til tidlig varsling, samt styrke kunnskapen og bevisstgjøringen om dette.

Blant NVL-nettverkens innsatser i 2021 er det særlig **Nätverket för hållbar utveckling** arbeid med en inspirasjonsbok som vil bidra til å oppfylle delmål 13.3, både direkte for institusjonene som er representert i NVL, og indirekte for de enkeltpersonene som møter disse institusjonene i ulike opplæringssituasjoner. Også **Nordisk netværk for vejledning** satsing på *Green Guidance*, omtalt over, vil ha påvirkning på dette delmålet.

Den grundige kartleggingen av NVL-nettverkens påvirkning på FNs bærekraftsmål som ble igangsatt i 2020 og skal videreføres i 2021, kan også bidra indirekte til at NVL-nettverkene inkluderer økologisk bærekraft i sine opplegg. Samtidig kan denne bevisstgjøringen innad i nettverkene bidra til den andre kategorien av innsats for mål 13, altså at nettverkene vurderer sitt eget arbeid og møtevirksomhet ut fra et klimaperspektiv.

For å hjelpe nettverkene til dette har **Nätverket för hållbar utveckling** i 2020 publisert en enkel guide til hvordan NVL-nettverkene kan bli mer bærekraftige: *How to become a more sustainable network?* Guiden oppsummerer de lærdommer og praksiser Bærekraftsnettverket selv har kommet frem til og implementert i sitt eget arbeid for å bli mer bærekraftige og redusere sitt klimaavtrykk, og konkretiserer disse i en åttepunkt sjekklister som alle interesserte kan bruke for å gjøre sitt eget arbeid mer bærekraftig og klimanøytralt.

